

Dr. Al. Hellebrand:

Zásadní rozhodnutí nejv. voj. soudu v Praze.

I

Odvolání proti trestu smrti provazem a záměna tohoto trestu dle §-u 309: 1. v. tr. ř. cestou mimořádného zmírňovacího práva nepřipustny.

Nejvyšší vojenský soud zamítl odvolání obžalovaného N.N. proti rozsudku divisiního soudu v Z. ze dne 7-XII. 1920 jímž byl obžalovaný pro zločin loupežné vraždy dle §-u 413. a 414: 2. v. tr. z. odsouzen k trestu smrti provazem a k vyloučení z armády.

D ů v o d y :

Odvolávatel vytýká rozsudku, že soud vynesl rozsudek s drakonickou přísností a že chtěl vyřčeným trestem smrti zjednatí odstrašující příklad. Stěžovatel přehlédl, že čs. voj. soudy jsou ve smyslu zákona z 28-1918 č. 11. sb. zák. a nař. § 7. v. tr. ř. povinny použití proti osobám jich trestní pravomocí pohlédajícím, jakmile se tyto nějakého trestního činu dopustily trestních zákonných ustanovení, tedy v daném případě ustanovení v čs. státě dosud platného voj. tr. zák. z roku 1855.

Uznáv tudíž v daném případě soud nalézací obžalovaného vinným zločinem loupežné vraždy dle §-u 413. a 414: 2. v. tr. z. a vzav za prokázáno, že obžalovaný byl bezprostředním pachatelem tohoto činu, musil vyměřiti po rozumu §-u 415. v. tr. z. trest smrti provazem, při čemž při hodnocení okolností polehčujících rozhodným bylo mu též ustanovení §-u 122 v. tr. z., jenž nařizuje, že tam, kde v řízení řádném, dle zákona uložen jest na trestný čin trest smrti, nutno soudu vynésti rozsudek dle zákona tudíž uznati na trest smrti a že ocenění okolností, jež by volaly po zmírnění trestu, ponechati třeba tomu, komu přísluší právo k udělení milosti.

Toto ustanovení zákona bylo změneno ustanovením nového voj. tr. ř. (§ 309: 1.) potud, že soudu dáno oprávnění, uznati tam, kde mají převahu velice důležité okolnosti polehčující, na místě trestu zastřelením na trest žaláře prostého neb těžkého.

Obdobná změna trestu smrti provazem však za nynějšího zákonodárného stavu soudy vojenskými provedena býti nemůže, jak tomu nasvědčuje též jasně důvodová zpráva § 309 v. tr. ř., — jež výslovně uvádí, že změna trestu smrti provazem musí býti ponechána právu milosti, jež jest zákonem (§ 425 v. tr. ř. a § 64 a 103 ústavní listiny republiky čs.) vyhrazeno prezidentu republiky.

Z uvedených důvodů a poněvadž dle § 333 druhá věta v. tr. ř. jest možno odvolati se ve prospěch obžalovaného do výroku rozsudku soudu divisiního a trestu toliko, nepřeměnil-li soud válečný trest smrti zastřelením v trest na svobodě, jest odvolání a contrario při trestu smrti provazem nepřipustné.

Roz. nejvyš. voj. s. č. j. P 19-21 z 26-II-1921.

II

Pro příslušníky čs. branné moci platí ohledně otázek nasluhování (§ 208: e, v. tr. z.) ustanovení zákona ze dne 2. dubna 1885 č. 35. ř. x.; odsouzení pro deserce nemá za následek prodloužení zákonitě doby sloužení.

Nejvyšší vojenský soud uvedl při rozhodování o zmateč. stížnosti v trestní věci proti dělostřelci N. N. k odůvodnění svého mínění ohledně otázky nasluhování tyto vývody:

Dle článku 2. zákona ze dne 28-10. 1918, č. 11. sb. zák. a nař. ponechány byly prozatím v platnosti všechny dosavadní zemské a říšské zákony, tudíž také vojenský trestní zákon z roku 1855 a zákon ze dn 2. dubna 1885 č. 95. ř. z.

Jelikož dle § 208 : e, v. tr. z., který novelou k trestnímu zákonu (zákon ze dne 14-10. 1919 č. 556. sb. zák. a nař. zrušen neb změněn nebyl, odsouzení pro desertci má za následek prodloužení zákonité doby služební, kdežto dle § 1. zákona ze dne 2-4. 1885 č. 95. ř. z. ustanovení toto se na aktivní osoby zeměbrany nevztahuje, jest otázka, která z těchto ustanovení pro příslušníky čs. armády platí, kdyžžte v této armádě nestává žádného rozdílu mezi bývalým „vojském“ a „zeměbranou“.

Ve článku XI. vyhl. patentu k vojenskému trestnímu zákonu jakož i v zákonech později vydaných (nový branný zákon atd.) vyslovena jest právní zásada že ustanovení nového zákona vztahuje se na činy spáchané před jeho působností, dosud pravoplatně neodsouzené, jen tehdy, pakli jsou oproti dříve platnému zákonu mírnější. Jestliže tudíž zákonodárce při změně trestního zákona výslovně ve prospěch pachatele nařizuje užití mírnějších trestních ustanovení, než, které by ho dle zákona v době spáchání činu platného stihnouti měly, tím více jest za to mítí, že tato zásada má v daném případě místo, kdy po recepci dvou zákonných ustanovení jedno proti druhému se jeví přísnějším.

Názor tento odpovídá též všeobecně v trestním právu uznané zásadě „in dubio mitius“ a vyhovuje i jinak dnešnímu právnímu stavu v uvážení, že do nového branného zákona nebyla převzata ustanovení o prodloužení služební povinnosti jako následek trestního činu.

Z uvedeného vychází na jevo, že pro příslušníky čs. branné moci platí ustanovení zákona ze dne 2. dubna 1885 č. 95. ř. z.

(Roz. nejvyš. voj. s. č. j. P 507-20 ze dne 7. ledna 1921.)

Dr Bařínka :

Bytová reforma v judikature nejvyš. správního soudu.

Čís. 1.

V předpisu §. 12. vládn. nař. ze dne 22. ledna 1919, č. 38. sb. z. a n. (srov. §. 13. zák. ze dne 30. října 1919, č. 592 sb. z. a n.), jímž vysloveno, že obec (společný bytový úřad) pronajímajíc zabrané byty má dbáti slušných přání majitele bytu, založen jest subjektivní nárok strany, jehož nepovšimnutí má v zápětí nezákonnost nařikáného rozhodnutí. (Nález ze dne 17. května 1920, č. 3159.)

Čís. 2.

O nepoužívání místností ve smyslu §. 8. č. 3 zák. ze dne 30. října 1919, č. 592 sb. z. a n. nelze mluvití při místnosti nově zřízené, dokud nebylo dáno povolení k užívání kolaudačním výměrem úřadu stavebního nebo živnostenského. (Nález ze dne 17. května 1920, č. 3922.)

Čís. 3.

Byl-li nájem bytu ujednán před 22. listopadem 1919. a nastěhoval-li se nájemník do bytu před vypršením lhůty stanovené v §. 6. zák. z dne 30. října 1919, č. 592. sb. z. a n., není bytový úřad oprávněn zavéstí řízení dle §. 2. cit. zákona, třebaš by mu dotyčná nájemní smlouva byla omylem formálně hlášena ke schválení. (Nález ze dne 19. května 1920, č. 4439.)

Čís. 4.

I. Zábor bytu dle §. 8. č. 1 zák. ze dne 30. října 1919, č. 592.